

De spisser blyanter

MENS KRINGKASTINGSSJEF Kaare Fostervoll forbereder sin tale til den høytidelige åpningen av norsk fjernsyn i kveld, er Morgenbladet ikke i godlag. Høyre-avisen er mer opptatt av radioen og kringkastingssjefens disposisjoner der. Avisen gjentar beskyldningene mot Kringkastingen om at det pågår en ideologisk preget fargelegging av stoffmassen og gjentar at det gves sensur. Det blir minnet om episoden i fjernsynet, der maleren Victor Smith for en tid tilbake ikke fikk lov til å nevne Moralsk Opprustning, en episode som ble flittig kommentert i pressen den gang.

Onsdag hadde professor Gutorm Gjessing et innlegg i serien «Demokratiet i søkelyset», og han, understreker Morgenbladet, «brakte sine 20 minutter til voldsom kritikk mot NATO, Amerika, Adenauer, Kishi og først og fremst Moralsk Opprustning.» De eneste lyspunkter i en ellers kompakt norsk presse er etter Gjessings mening Orientering og Dagbladet. Det forundrer avisen at NRK i stedet for å respektere ytringsfriheten, gir «et provoserende angrep på de meninger som ble undertrykt en måned før.»

* * *

Kringkastingssjefen blir oppfordret til å bryte tausheten. Det er ikke nok at informasjonstjenestemannen Oddvar Folkestad slår fast at «programledelsen må selvsagt alltid søke å hindre åpenbar misbruk av mikrofonen.» Det er like nødvendig med søkelys på NRK-demokratiet. Kaare Fostervoll har ordet, skriver avisen, som har pyntet sitt oppsett med et to-spaltet bilde av kringkastingssjefen og tydeligvis forlanger et svar på sin utfordring denne gangen.

DETTE OG FLERE andre hjertesukk er klare tegn på at sommerstilleheten og ferietida er slutt for denne gang. Skolen er begynt. Diskusjonen om dans i skolen og om den nye skolelova er blusset opp på ny. I Nittedal frykter de nå snart berømte motstanderne av skoledansen at en eventuell tvang fra departementets side vil føre til en alvorlig splittelse i skolen. Kristne foreldre kan komme til å holde sine barn borte fra skolestua. De kan måtte ty til privatundervisning. Libertas på sin side er også våknet til ny dyst og lar rektor Marit Berge ved Nissen skole fyre av en voldsom bredside mot skolemyndighetene. Marit Berge er ikke i tvil om at den nye skolelova med sterkt økte krav til antall lærere og undervisningsrom kommer på det uheldigst mulige tidspunkt. Hun beklager at skolelova var så slett forberedt og at den ble presset gjennom i overdreven sosial reform-over. Hennes konklusjon er den aller dystreste: Den nye skolelova vil senke almenutdanningsnivået her i landet.

* * *

Her er allerede nevnt to bevegelser som i det kommende valgåret utvilsomt vil dukke opp både titt og ofte. Her er nevnt Orientering, og her er nevnt Libertas. Ikke alle underskriver uten videre professor Gutorm Gjessings dom om at Orientering er et lyspunkt i en ellers kompakt norsk presse. Redaktør Olav Brunvand i Arbeidernes Pressekontor, som vil være kjent for sine krasse utfall mot Libertas både i skrift og tale, har i sommer også rullet å tross Orienteringskretsen på tærne. Han har brukt formuleringen at Orientering bare liker utenrikskommentarer som er «støpt i øst-europeisk form». Orientering har tatt dette umåtelig unådig opp og bruker skarpe ord når bladet fordømmer redaktøren i Arbeidernes Pressekontor. De løfter på en flik som viser tilbake til de tider som Arbeiderpartiet gjerne vil glemme.

* * *

OLAV SCHEFLO, som Orientering karakteriserer som den farligste kommunistiske teoretiker som har levd i Norge, har vært Brunvands viktigste læremester, opplyser bladet villig. Brunvand ble da også en drivende kraft i den revolusjonære Kristiansand-gruppen som ville bolsjevisere Arbeidernes ungdomsfylking og ville ha borgerkrig og diktatur etter russisk mønster. Da denne fremgangsmåten ikke nyttet, la Brunvand og hans venner om taktikken med langsiktige perspektiver og fremstilte seg som respektable småborgere, sosialdemokrater og patrioter. Ifølge Orientering var dette oppskriften som førte Brunvand fram til det fantastiske målet: Han greidde å bli statssekretær i Forsvarsdepartementet, «og det på et tidspunkt av den kalde krigen da hans gamle venner i øst trengte en slik kontakt som aldri før.»

* * *

Arbeiderpartiet har sine plager på kammerset. Det er for så vidt ingen oppsiktsvekkende nyhet, men det er ikke hver dag skjellsordene får slippe ut i frisk luft. Det er lettere å angripe andre partier. Denne anledning forsømmes da heller ikke. Hverken Arbeiderparti-avisene eller Høyre-avisene er riktig enige med seg selv om de skal oppfatte arbeidet for en samling i sentrum som farlig for dem eller som en hjelp til framgang for ytterpartiene på venstre og høyre. De ledende politikerne i Venstre, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti kan snart ikke uttale seg offentlig. Enhver uttalelse fra Bent Røiseland, Per Borten og Einar Hareide blir løftet mot lyset og vridd på alt etter egne ønsker. Det er ikke ende på hvilke bekymringer man har for sentrumpartiernes framtid. En så rørende omsorg kan det være lenge siden ble Venstre, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti til del.

* * *

ALL BESKJEDENHET må vi kunne si at opptakten til stortingsvalget neste år er i utvikling. Alle vil skaffe seg den beste utgangsposisjon, selv om denne diskusjonen ennå må finne seg i å bli ført i skyggen av de storpolitiske hendningene i Afrika, valgkampen i USA og av retts-saken i Moskva. Det er mer enn nok som kaller på de store avisoverskriftene.

Utklipp fra:
Stavanger Aftenblad

BLADET FOR ROGALAND

3. største opplag utenfor Oslo.

Politisk tendens: 324/1

Venstre

(Se baksiden!)

20. AUG. 1960

28-02-027